

KAUPPATIETEELLISEN ALAN YHTEISVALINTA

VALINTAKOEOHJEET

16.6.2020 klo 12:00–14:00

YLEISTÄ

Tarkista, että kokeestasi löytyy tehtävät 1–20 (sivut 3–11), ja aineisto sivuilla 11.

Valvonta

Salissa olevien valvojen antamia ohjeita on noudatettava. Esimerkiksi jos sinun tarvitsee käydä vessassa, voit kutsua valvojan luoksesi nostamalla kätesi.

Kokeen valvonnassa noudatetaan mitä suurinta ankaruutta. Sinulla saa olla mukana vain kuulakärkikynä (mustekynä) ja henkilöllisyystodistus. Omien laskimien käyttö ja erilaisten sähköisten viestimien käyttö (mukaan lukien kello), hallussapito on kielletty. Vilpinteko johtaa kokeen hylkäämiseen. Pidä katse omassa paperissa väärinkäsitysten välttämiseksi.

Liikkuminen ja poistuminen

Kokeen aikana on jokaisen istuttava paikallaan. Kokeesta saa poistua aikaisintaan 30 min kokeen todellisesta alkamisajasta. Salista poistuttuasi et voi enää osallistua kokeeseen. Kaikki materiaali on palautettava salista poistuttaessa.

Todistus kokeeseen osallistumisesta (esim. asevelvollisuus, TE-palvelut)

Voit tarvittaessa pyytää todistuksen kokeeseen osallistumisesta koepapereita palauttaessasi.

PISTEYTYYS

Koetyyppi

Kokeessa on 20 tehtävää. Kunkin tehtävän vastaus perustuu valintaperusteiden mukaiseen lukion oppimäärään ja/tai kysymyksen (kysymysten) yhteydessä olevaan aineistoon. Kaikki tehtävät ovat monivalintakysymyksiä. Tehtävät on laadittu siten, että kuhunkin tehtävään on vain yksi oikea tai lähinnä oikea vastaus. Pistelasku

Monivalintakysymysten osalta oikeasta vastauksesta annetaan +1 piste, väärästä vastauksesta -0,51 pistettä ja tyhjästä 0 pistettä. Vastaamatta jättäminen ei vähennä pisteitä eikä sitä ole rajoitettu. Mikäli kokeen jälkeen kävisi ilmi, että kysymykseen on edellä todettu vastausohje huomioon ottaenkin useampi kuin yksi oikea vastausvaihtoehto, arvostellaan koe hyväksymällä ko. kysymykseen yhtäaikaaisesti kaikki oikeat vastausvaihtoehdot. Mikäli kokeen jälkeen kävisi ilmi, että kysymykseen ei edellä todettu vastausohje huomioon ottaenkaan ole oikeaa vastausvaihtoehtoa, arvostellaan koe jättämällä ko. kysymys huomioon ottamatta.

VASTAAMINEN

Kysymyspaperi

Voit käyttää kysymyspaperin kääntöpuolta suttupaperina. Voit tarvittaessa irrottaa koesivut toisistaan.

Vastauslomake

Lomake tarkistetaan optisesti. **Hakija on vastuussa, että lomake on täytetty oikein ja huolellisesti. Optinen lukulaite lukee vähäisetkin merkinnät vastaukseksi.**

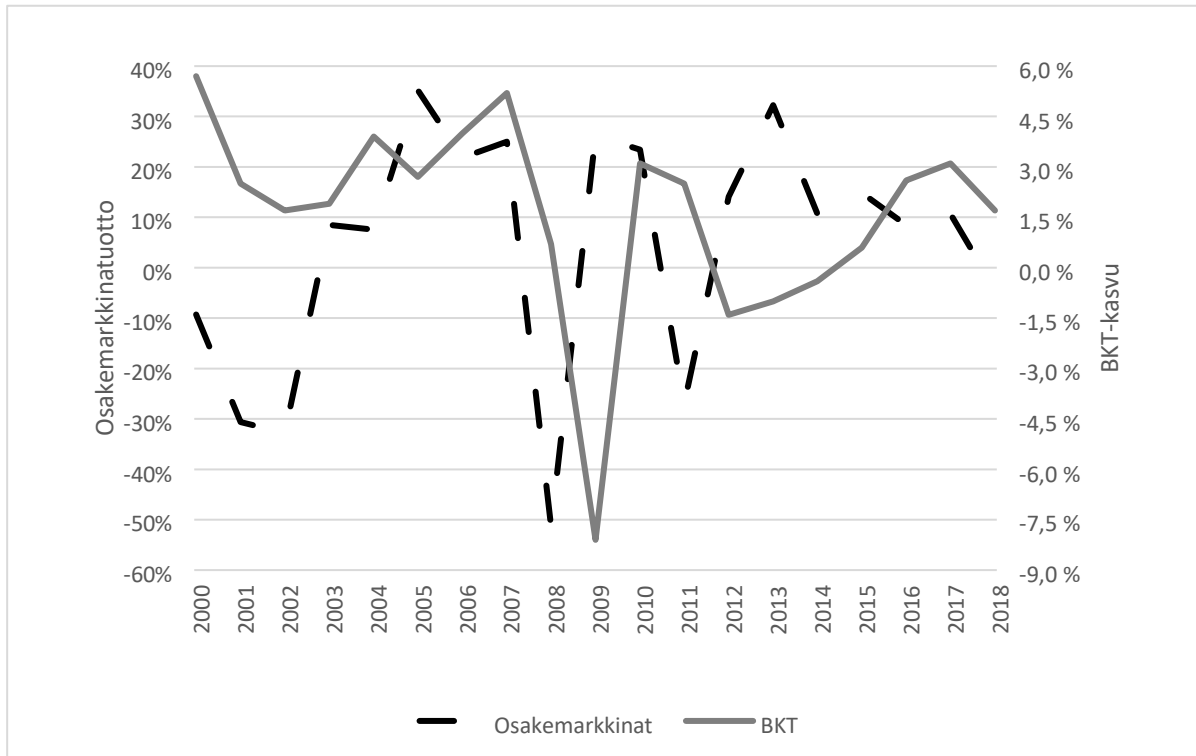
Kirjaa ja rastita henkilötunnuksesi SELKEÄSTI! Ilman selkeitä merkintöjä on mahdollista, ettei koettasi voida arvostella.

Voit kirjata vastauksesi kysymyksiin ensin kysymyspaperille. Merkitse vastauksesi henkilökohtaiselle vastauslomakkeelle vasta kun olet varma vastauksestasi. Varaa riittävästi aikaa.

Koe arvostellaan vain vastauslomakkeeseen tehtyjen merkintöjen perusteella. Epäselvät ja ristiriitaiset vastausmerkinnät tulkitaan vääräksi vastaukseksi.

Vastaa merkitsemällä oikeaan kohtaan rasti (x). Jos tarkistusvaiheessa haluat vaihtaa vastaustasi, voit mustata mielestäsi väärän vastauksen, ja merkitä rastin toiseen kohtaan. Voit korjata vastauksesi vain kerran per kysymys! Jos haluat vaihtaa vastauksesi tyhjäksi (ei vastausta), tulee mustata vähintään kaksi (2) vastausvaihtoehtoa. Mikäli kysymyksen kohdalla on rasti tettu useampi ruutu (esim. vain osittain), tulkitaan vastaus vääräksi vastaukseksi.

1. Kuviossa 1 esitetään Suomen osakemarkkinoiden vuotuiset tuotot ajanjaksolla 2000–2018. Kyse on niin sanotuista kokonaistuotoista, jotka heijastavat sekä osakkeiden arvonmuutosta että uudelleen sijoitettuja osinkoja. Kunkin vuoden tuotto on laskettu Suomen osakemarkkinoita kuvaavan OMXH GI -indeksin kahden perättäisen indeksipisteluvun prosenttimääräisenä muutoksena. Lisäksi kaaviossa on Suomen BKT:n vuosimuutos prosenteissa. Vuosiluvut viittaavat kunkin vuoden loppuun.

Kuvio 1. Osakemarkkinoiden tuotto ja BKT-kasvu. Lähde: Nasdaq OMX Nordic / Tilastokeskus.

Kuviossa 1 nähdään selvä, yli 50 prosentin osakemarkkinaromahdus vuonna 2008. Seuraavana vuotena BKT supistui voimakkaasti. Mikä seuraavista kuplia ja kriisejä koskevista väittämistä pitää paikkansa?

- Rahoitusmarkkinoiden kriisit ovat epätyypillisiä kapitalismille ja vapaalle markkinataloudelle.
 - Useimpia rahoituskriisejä on edeltänyt liian heikko velanottohalukkuus, minkä seurauksena on syntynyt varallisuushintakuplia ja nousukauteen liittyvä yleinen vauhtisokeus.
 - Kuplien taustalla on usein turvautuminen pitkäaikaiseen markkinoilta hankittuun rahoitukseen, mikä aiheuttaa yllättäviä luottotappioita.
 - Koska pankkien asema taloudessa on keskeinen, valtio ja keskuspankki tulevat usein kriisien yhteydessä vaikeuksiin joutuneiden pankkien avuksi.
2. Mikä seuraavista tilastollisista tunnuslukupareista muodostuu kahdesta hajontaluvusta?
- Varianssi ja vaihteluväli
 - Mediaani ja otoskeskihajonta
 - Kvartiiliväli ja moodi

- d. Painotettu keskiarvo ja indeksipiste
3. Mikä seuraavista väittämistä pitää paikkansa?
- Hansaliitto oli Itämeren alueen kauppakaupunkien verkosto, jonka keskeisiä jäseniä olivat Suomessa Turku ja Viipuri.
 - Ensimmäisten kansallisvaltioiden voidaan katsoa syntyneen keskiajalla. Keskeisenä taustatekijänä tässä oli aateliston vallan kasvu sen liittoutuessa kuninkaiden kanssa.
 - Sääty-yhteiskunnan muodosti keskiajan lopulla 4 säätyä. Suurin osa väestöstä oli kuitenkin kokonaan säätyjärjestelmän ulkopuolella. Säätyjärjestelmän ulkopuolelle jäi kokonaan esimerkiksi kaupunkien kasvava väestö.
 - Feodalismin eli läänitysjärjestelmän voidaan katsoa syntyneen siksi, että raha katosi kokonaan käytöstä vaihdon välineenä keskiajan alussa.
4. Kolmesta luvusta laskettu otoskeskihajonta on 3,1. Kaksi näistä luvuista on 27,4 ja 33,6. Kuinka suuri on kolmas luku? Otoskeskihajonnan kaava on

$$s = \sqrt{\frac{\sum(x_i - \bar{x})^2}{n - 1}}$$

- 21,2
 - 30,5
 - 36,7
 - 39,8
5. Kirjanpidollinen tase kuvaa yrityksen tai muun yhteisön varoja, velkoja ja omaa pääomaa tietyllä hetkellä. Taseen *vastaavaa*-puoli kertoo, mihin yrityksen varat on sidottu ja *vastattavaa*-puoli, miten toiminta on rahoitettu. Taseen erät tulevat pitkävaikutteisuusjärjestyksessä siten, että alalaidassa on taloudelliselta vaikuttavuudeltaan lyhytkestoisimmat erät. Erään pörssinoteeratun yrityksen erittäin yksinkertaistettu tase on seuraava:

Vastaavaa (tuhatta euroa)		Vastattavaa (tuhatta euroa)	
Rakennukset ja rakennelmat	320 000,00	Oma pääoma	200 000,00
Varasto	100 000,00	Lainat rahoituslaitoksilta	220 000,00
Rahat ja pankkisaamiset	80 000,00	Ostovelat	80 000,00
Yhteensä	500 000,00	Yhteensä	500 000,00

Huomioita: *Oma pääoma* edustaa yhteisön varojen ja velkojen erotusta, eikä sillä ole takaisinmaksuvelvoitetta. Se koostuu muun muassa osakkeenomistajien yritykseen sijoitetuista varoista ja yrityksen tekemistä voitoista. Sekä *oma pääoma* että *lainat rahoituslaitoksilta* ovat pitkäaikaista pääomaa, jolle sijoittajat vaativat tuottoa. *Ostovelat* ovat lyhytaikaisia ja seurausta ostoista, joissa tavara tai palvelu on toimitettu yritykselle ennen niiden maksamista.

Mikä seuraavista väittämistä pitää paikkansa tälle yritykselle?

- a. Maija Mikkonen myy yrityksen osakkeita 10 000 eurolla Jaana Jussilalle. Tällöin yrityksen taseen rahat ja pankkisaamiset kasvavat 10 000 eurolla.
- b. Yritys investoi uuteen 30 000 euroa maksavaan koneeseen ja rahoittaa hankintansa omilla kassavaroillaan. Tällöin yrityksen taseen vastaavaa -puoli kasvaa 30 000 eurolla.
- c. Yritys investoi uuteen 30 000 euroa maksavaan koneeseen ja rahoittaa hankintansa nostamalla uuden pankkilainan. Tällöin yrityksen taseen loppusumma kasvaa vastaavalla summalla.
- d. Yritys haluaisi maksaa omistajilleen osinkoa kaikkiaan 100 000 eurolla. Tämä ei ole mahdollista koska taseessa olevat kassavarat eivät riitä suunniteltuun osingonmaksuun.

6. Mikä seuraavista pitää paikkansa?

- a. Innovaatio on sellainen uusi tuote, jolle yrittäjä on hakenut patentin.
- b. Uudet tuotantomenetelmät ovat eräänlaisia innovaatioita.
- c. Innovaatio ei voi syntyä perinteisessä teollisuudessa.
- d. Uusien tuotteiden tulee syntyä startup-yrityksissä, jotta niitä voidaan kutsua innovaatioiksi.

7. Mikä seuraavista väittämistä pitää paikkansa?

- a. Tietoyhteiskunnan ominaispiirteisiin kuuluu, että palvelualoilla on työpaikkoja enemmän kuin teollisuudessa.
- b. Hyvinvointiyhteiskunnan ensimmäiset askeleet otettiin 1930-luvun suuren laman yhteydessä, kun useat valtiot ryhtyivät takaamaan asukkailleen perustoimeentulon.
- c. Työväenyhdistyksiä perustettiin eri maissa jo teollistumisen alkuvaiheessa. IsoBritannia oli ensimmäinen maa, jossa ne olivat luvallisia.
- d. Keskiluokka vaurastui teollistumisen myötä. Tämä kehitys vaikutti keskeisesti kulutusyhteiskunnan syntyyn.

8. Mihin Länsi-Rooman valtakunta lopullisesti kaatui?

- a. Länsigootit tekivät ryöstöretkiä Balkanin niemimaalta käsin ja valloittivat lopulta Rooman kaupungin.
- b. Viikingit valloittivat Britannian, kävivät Pariisissa ryöstöretkillä ja purjehtivat Välimerelle valloittaen mm. Sisilian.
- c. Arabit valloittivat Välimeren alueen Itä-Rooman eli Bysantin kautta, ja hallitsivat sitä Espanjan Granadassa olevasta Al-Hambran linnasta käsin.
- d. Germaanit syöksivät Länsi-Rooman keisarin vallasta ja jakoivat valtakunnan alueet germaanisiin kuningaskuntiin.

9. Pankki on tarjonnut Jennille sijoitustuotetta, jonka tuleva arvo riippuu viiden osakkeen A, B, C, D ja E hintojen kehityksestä seuraavan vuoden aikana: jos vähintään kolmen osakkeen arvo nousee, Jenni saa 10 %:n tuoton sijoitukselleen, muutoin tuotto on 0 %. Hänen puolisonsa Sauli arvioi, että kunkin osakkeen arvo nousee todennäköisyydellä 0,6 toisistaan riippumatta. Kuinka suuren tuoton Saulin arvioiden mukaan Jenni voi odottaa keskimäärin saavansa?
- 6,00 %
 - 6,31 %
 - 6,67 %
 - 6,83 %
10. Mikä seuraavista väittämistä pitää paikkansa?
- Osakeyhtiö yhtiömuotona kehittyi Rooman valtakunnassa, kun valloitetuille alueille tehtävien sijoitusten riskiä haluttiin jakaa.
 - Ylintä päätäntävaltaa osakeyhtiössä käyttää sen hallituksen valitsema toimitusjohtaja.
 - Jokaisella osakeyhtiöllä on yhtiökokous ja hallitus, jonka yhtiökokous valitsee.
 - Avoimet yhtiöt, kommandiittiyhtiöt ja osakeyhtiöt voivat jakaa saavuttamansa voiton osinkona omistajilleen.
11. Mikä seuraavista väittämistä pitää paikkansa oheisen tekstin (Taloudellinen katsaus, kevät 2020, talousnäköymät, Valtiovarainministeriön julkaisuja 2020:31) ja taulukon 1 perusteella? Tuotantokuilu on toteutuneen BKT-tason ja niin sanotun potentiaalisen eli luonnollisen BKT-tason erotus. Erotuksen ollessa positiivinen, talous on korkeasuhdanteessa. Erotuksen ollessa negatiivinen, talous on matalasuhdanteessa. Taantumassa puolestaan kokonaistuotannon määrä alenee.
- Matalasuhdanteen ennustetaan jatkuvan Suomen taloudessa ajanjakson 2020–2023.
 - Työeläkemaksujen alentaminen väliaikaisesti, työllisyystilanteen heikkeneminen, eläkemenojen kasvu ja alhainen korkotaso vaikuttavat omalta osaltaan työeläkelaitosten tuloihin ja menoihin. Työeläkelaitosten rahoitusjäämän suhteessa BKT:hen ennustetaan säilyvän alijäämäisenä ennustekauden loppuun.
 - Suomen julkisen talouden alijäämän ennustetaan kasvavan 7,2 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2020. Talouden ennustetaan kuitenkin kääntyvän ylijäämäiseksi ajanjaksolle 2021–2024.
 - Bruttokansantuotteen supistuminen ja etenkin valtionhallinnon alijäämien kasvu vaikuttavat Suomen julkisyhteisöjen velkaan suhteessa bruttokansantuotteeseen. Ennusteen mukaan, Suomen julkisyhteisöjen velka suhteessa bruttokansantuotteeseen kasvaa 32.5 prosentilla vuodesta 2019 vuoteen 2024.

Taloudellinen katsaus, kevät 2020, talousnäköymät, Valtiovarainministeriön julkaisuja 2020:31
Katsauksessa esitetään vuosien 2020–2022 taloudellista kehitystä koskeva ennuste. Lyhyen ajan talousennusteen ohella se sisältää myös vuoteen 2024 ulottuvan talouden keskipitkän ajan kehitysarvion.

Talous alkaa toipua varsin nopeasti akuutin kriisin päätyttyä, mutta toipuminen on eri tahtista. Vienti toipuu maailmantalouden kysynnän vetämänä ja kulutus kääntyy kasvuun työllisyyden laskun päättyessä. Investointien toipuminen kestää hiveneren pidempään. Julkisen talouden alijäämä ja velka kääntyvät nopeaan kasvuun tänä vuonna. Tuotannon supistuminen ja hallituksen päättämät talouden tukitoimet heikentävät julkista taloutta. Julkisen talouden alijäämä kasvaa tänä vuonna lähes 14 mrd.

eurolla 16,6 mrd. euroon eli 7,2 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Näkyvässä oleva talouskasvu ei riitä vahvistamaan julkisen talouden rahoitusasemaa ennalleen ja julkinen talous pysyy selvästi alijäämäisenä lähivuosina.

Taulukko 1. Keskeisiä tunnuslukuja keskipitkällä aikavälillä

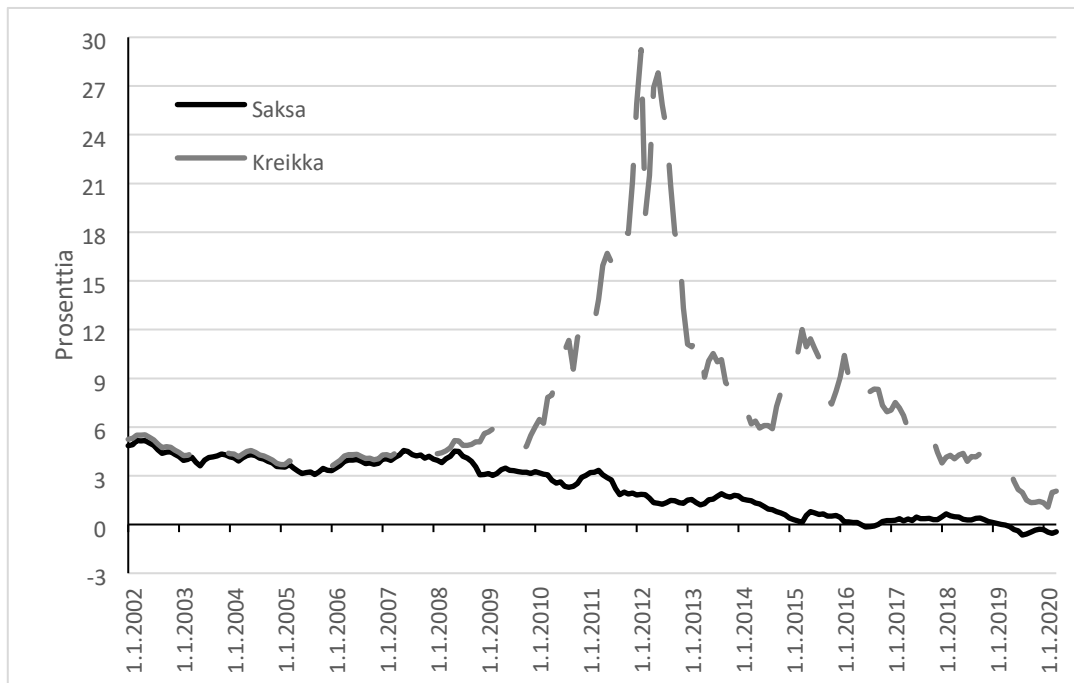
	2019	2020 ³	2021 ³	2022 ³	2023 ³	2024 ³
BKT markkinahintaan, määrän muutos, %	1,0	-5,5	1,3	1,3	1,0	0,8
Työttömyysaste, %	6,7	8,0	8,1	7,9	7,8	7,8
Julkisyhteisöjen menot ¹ , suhteessa BKT:een, %	53,3	59,8	57,9	57,2	56,9	56,8
Julkisyhteisöjen rahoitusjäämä, suhteessa BKT:een, %	-1,1	-7,2	-4,0	-4,1	-3,8	-3,7
Valtio, rahoitusjäämä suhteessa BKT:een, %	-1,2	-5,5	-2,7	-3,0	-2,8	-2,8
Paikallishallinto, rahoitusjäämä suhteessa BKT:een, %	-1,2	-1,5	-1,7	-1,6	-1,5	-1,6
Työeläkelaitokset, rahoitusjäämä suhteessa BKT:een, %	0,9	0,0	0,3	0,4	0,5	0,5
Muut sosiaaliturvarahastot, rahoitusjäämä suhteessa BKT:een, %	0,3	-0,3	0,0	-0,1	-0,1	0,0
Julkisyhteisöjen bruttovelka, suhteessa BKT:een, %	59,4	69,1	71,5	73,8	76,3	78,7
Valtionvelka, suhteessa BKT:een, %	44,3	51,9	53,2	54,5	56,1	57,5
Tuotantokuilu, % potentiaalisesta tuotannosta ²	2,1	-3,5	-2,3	-1,2	-0,4	0,0

1= EU-harmonisoitu, 2= Arvioitu EU:n yhteisellä menetelmällä, 3= Ennuste

12. Mikä seuraavista väittämistä ei pidä paikkaansa?

- Lontoo muodostui jo 1600-luvulla kansainväliseksi finanssikeskukseksi, ja sinne kehittyi maailman ensimmäinen arvopaperipörssi, jossa käytiin kauppaa esimerkiksi erilaisilla velkakirjoilla.
- Dow Jones Industrial Average on maailman vanhin pörssi-indeksi, ja sitä käytetään yleisesti kuvaamaan New Yorkin pörssin arvonkehitystä.
- Osakemarkkinoilla käydään kauppaa yritysten osakkeilla. Jälkimarkkinoilla kaupat solmitaan pääsääntöisesti sijoittajien välillä ilman, että kaupan kohteena oleva yritys osallistuu kaupan solmimiseen.
- Yhdysvalloissa koettiin 1929 suuri pörssiromahdus, jota seurannut lama kesti Yhdysvalloissa koko 1930-luvun.

13. Kuviossa 2 kuvataan sijoittajien tuottovaatimuksia Saksan ja Kreikan kymmenvuotisille valtionobligaatioille tammikuusta 2002 huhtikuulle 2020. Kuvaajat perustuvat kuukausihavainnoille. Sekä Saksa että Kreikka ovat EMU-maita.

Kuvio 2. Saksan ja Kreikan 10-vuotisen valtionobligaation tuottovaatimus. Lähde: EKP.

Mikä seuraavista vastausvaihtoehdoista pitää paikkansa kuvion 2 ja lukion oppimäärän perusteella?

- Saksan valtionobligaatioiden matalahkot ja alaspäin suuntaavat tuotot heijastavat maan jo pitkään jatkunutta heikkoa talouskasvun kehitystä ja sijoittajien epäluottamusta maahan.
- Tuottoero Saksan ja Kreikan obligaatiotuottojen välillä leveni maltillisesti loppuvuonna 2008 ja rajusti alkuvuodesta 2010, ollen korkeimmillaan vuonna 2012. Tämä selittyy eurokriisillä, jonka seurauksena Kreikka erosi eurojärjestelmästä, jolloin maan oli luvattava korkeampaa tuottoa hälventääkseen sijoittajien kokemaa valuuttakurssiepävarmuutta ja onnistuakseen laskemaan liikkeeseen uusia obligaatioita.
- Saksan ja Kreikan valtionobligaatioiden tuottovaatimukset kutakuinkin seurasivat toisiaan ainakin vuoden 2007 loppuun. Tässä vaiheessa sijoittajat eivät vielä tienneet Kreikan hallituksen manipuloineen julkista talouttaan koskevia tilastoja.

- d. Vuoden 2012 jälkeen Kreikan valtionobligaatioiden tuottovaatimusten trendi on ollut laskeva. Tämä selittyy Euroopan keskuspankin toimeenpanemilla ennennäkemättömillä finanssipoliittisilla elvytystoimilla.

14. Mikä seuraavista väittämistä pitää paikkansa?

- a. Maaseudun omavarainen talousjärjestelmä syntyi suurelta osin jo kivikaudella. Tämä omavaraisuuden aika päättyi vasta teollistumisen myötä.
- b. Muita maita nopeammin omaksuttu teollistuminen nosti Iso-Britannian taloudelliseen johtoasemaan kansainvälisesti ja se menetti tämän aseman vasta ensimmäisen maailmansodan myötä
- c. Teollistuminen muutti myös yhteiskuntarakennetta. Luokkayhteiskunnan korvasi sääty-yhteiskunta.
- d. Teollistuminen muutti naisten asemaa yhteiskunnassa. Kun nainen työskenteli kodin ulkopuolella, hän sai vapaasti päättää omaisuudestaan.

15. Mikä seuraavista väittämistä pitää paikkansa?

- a. Tavoiteltaessa korkeampaa tuottoa sijoittajan on otettava enemmän riskiä, mikä tarkoittaa sitä, että korkeariskisen yrityksen voitto on aina korkeampi kuin vähäriskisen yrityksen voitto.
- b. Yhdistelmärahastolla tarkoitetaan sijoitusrahastoa, joka yhdistää pitkä- ja lyhytkestoisia osakesijoituksia.
- c. Osakesijoittaja hyötyy pörssiyhtiön maksamasta osingosta, mutta ei osakkeen arvonmuutoksesta, koska osake lunastetaan ostohinnalla takaisin sijoitusajan jälkeen.
- d. Hajauttamalla osakesijoituksensa ajallisesti ja monelle eri toimialalle sijoittaja voi tasoittaa yksittäisen osakkeen keskihajonnan vaikutusta sijoitusvarallisuutensa arvoon.

16. On arvioitu, että jos kolmen hengen perheessä yhdellä henkilöllä on tarttuva sairaus, niin kukin muista jäsenistä voi saada tartunnan yhden päivän aikana todennäköisyydellä 20 prosenttia, toisistaan riippumatta. Samoin, jos kahdella perheenjäsenellä on tartunta, niin todennäköisyys, että terve henkilö saa yhden päivän aikana tartunnan, on 20 prosenttia. Jos kolmen hengen perheessä alun perin yhdellä perheen jäsenellä on tartunta, mikä seuraavista on todennäköisyys, että kaksi muuta perheenjäsentä ovat saaneet tartunnan kahden seuraavan päivän aikana (prosenttiyksikön tarkkuudella)?

- a. 4 prosenttia.
- b. 8 prosenttia.
- c. 13 prosenttia.
- d. 40 prosenttia.

17. Mikä seuraavista väittämistä pitää paikkansa?

- a. Neuvostoliiton merkitys Suomen ulkomaankaupalle heikentyi vahvasti heti kun sotakorvaukset oli maksettu 1960-luvulla.
- b. Suomen ulkomaankauppa Neuvostoliiton kanssa vähentyi merkittävästi Suomen liittyessä EU:hun vuonna 1989.
- c. Suomen ja Neuvostoliiton välinen kauppa perustui bilateraaliseen clearing-kauppaan, jossa maat vaihtoivat keskenään tuotteita, jotka oli tuotettu samalla teollisuuden alalla.

- d. Suomen tekstiili- ja vaatetusala joutui syvään kriisiin, kun kauppa Neuvostoliiton kanssa romahti.

Vastaa tehtävään 18 taulukon 2 (seuraavalla sivulla) ja lukion oppimäärän perusteella.

18. Mikä seuraavista väittämistä pitää paikkansa?

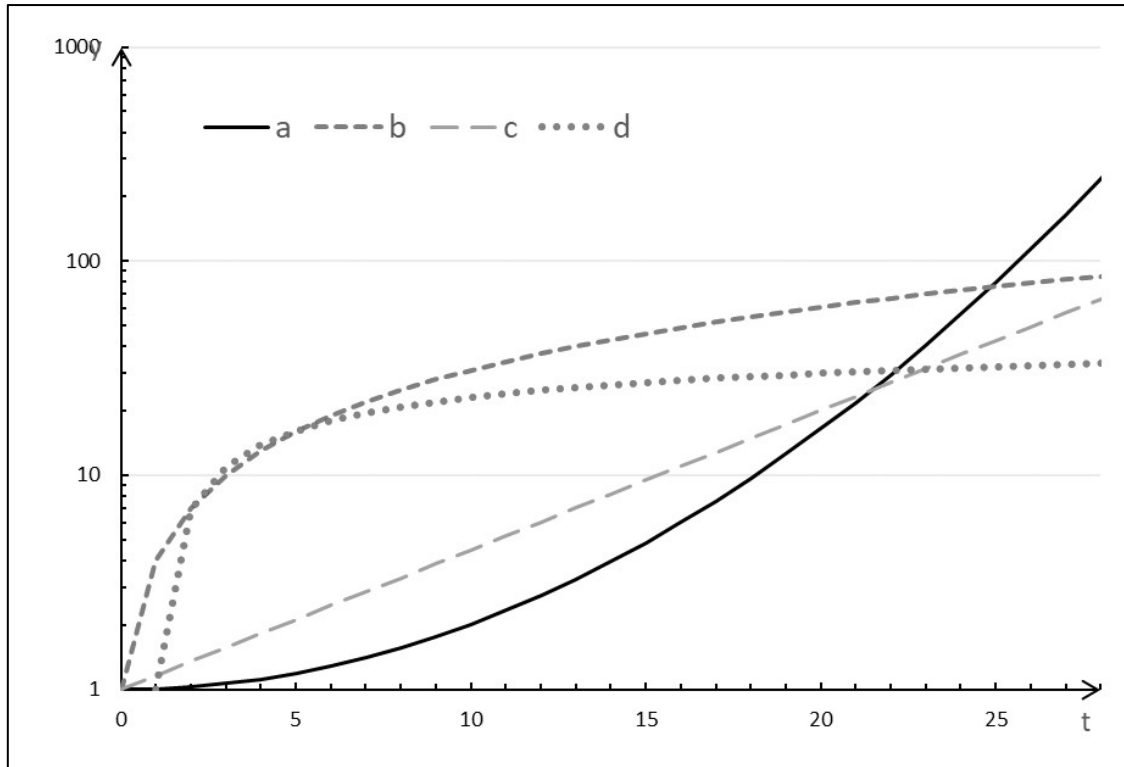
- a. Ostovoimakorjattuja tilastoja käytetään rahan todellisen ostovoiman vertailuissa maiden välillä. Tämä tarkoittaa sitä, että harmaan talouden osuus BKT:stä saadaan laskettua ja muutettua vertailukelpoiseksi maiden välillä.
- b. BKT mittaa arvonlisäystä kestävästi, sillä sen laskemisessa otetaan huomioon raaka-aineiden ehtyminen ja ympäristön saastuminen hyvinvointia alentavina tekijöinä.
- c. 1960-luvulla julkisen sektorin kehittyminen vauhditti talouskasvua, minkä seurauksena Suomi koki 1960-luvulla useita yli 10 prosentin kasvuvuosia bruttokansantuotteen volyyymillä mitattuna.
- d. Sotakorvausten maksaminen vaikutti Suomen bruttokansantuotteen volyyymiin lähes 50 prosentin kasvuun ajanjaksolla 31.12.1945–31.12.1952.

Taulukko 2. Bruttokansantuotteen volyyymi-indeksi 1860-1969, (vuosi 1926=100). Vuosiluvun alla on esitetty BKT-volyymien indeksiluku vuoden lopussa kyseisenä vuonna.

1860	1861	1862	1863	1864	1865	1866	1867	1868	1869
20,89	21,02	19,93	21,48	21,99	21,82	22,14	20,31	22,31	23,93
1870	1871	1872	1873	1874	1875	1876	1877	1878	1879
24,96	25,21	26,08	27,58	28,18	28,79	30,38	29,72	29,14	29,42
1880	1881	1882	1883	1884	1885	1886	1887	1888	1889
29,56	28,83	31,56	32,77	32,96	33,75	35,46	36,06	37,39	38,68
1890	1891	1892	1893	1894	1895	1896	1897	1898	1899
40,92	40,49	39,26	40,79	43,99	46,39	49,42	51,78	54,06	52,78
1900	1901	1902	1903	1904	1905	1906	1907	1908	1909
55,26	54,63	53,52	57,06	59,30	60,25	62,64	64,79	65,53	68,45
1910	1911	1912	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919
69,95	71,88	75,88	80,00	76,48	72,58	73,64	61,82	53,62	64,75
1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929
72,43	74,85	82,65	88,78	91,14	96,27	100,00	107,76	115,11	116,52
1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938	1939
115,05	112,28	111,77	119,31	132,78	138,45	147,83	156,21	164,33	157,34
1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949
149,08	154,02	154,51	172,22	172,34	162,55	175,52	179,57	193,80	205,58
1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959
213,49	231,72	239,38	241,14	262,22	275,55	283,87	297,27	298,89	316,57
1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969
345,61	371,95	383,04	395,49	416,35	438,43	448,84	458,57	469,13	514,14

19. Mikä seuraavista kuviossa 3 olevista vaihtoehdoista kuvaa eksponentiaalista mallia $y=Ke^{rt}$, missä $K>0$, $r>0$ ja t kuvaa aikaa. Huomaa, että pystyasteikko on logaritminen.

- a. Kuvaaja a
- b. Kuvaaja b
- c. Kuvaaja c
- d. Kuvaaja d

Kuvio 3.

Vastaa kysymykseen 20 liitteen 1 perusteella.

20. Miksi mikrovaikuttajan seuraajat ovat yritykselle hyvä kohderyhmä?
- a. Seuraajia on sopiva määrä, jolloin yrityksen on helppo arvioida tuotteen menekkiä.
 - b. Seuraajat ovat jossakin määrin kiinnostuneita samoista asioista, ja heidän voidaan sen takia olettaa olevan kiinnostuneita samanlaisista tuotteista.
 - c. Yritys voi ottaa seuraajiin yhteyttä, koska heidän yhteystietonsa selvittäminen on helppoa.
 - d. Seuraajat asuvat sopivasti samalla alueella, jolloin tuotteiden ja palveluiden jakelukanavien suunnittelu on vaivatonta.

LIITE 1

Aineisto tehtävään 20

Sosiaalinen media on tänä päivänä yksi yrityksen tärkeimmistä markkinointikanavista. Siellä voi verkostoitua, luoda keskustelua suoraan asiakkaan kanssa, tuoda yrityksen brändiä esille ja, oikein toimimalla, erottua kilpailijoista. Yrityksen käyttämät kanavat myös keräävät tietoa asiakkaista, jota hyödyntämällä voi kohdentaa markkinointia muissakin markkinointikanavissa. Keskusteluilla yksityishenkilöiden kesken sosiaalisessa mediassa on myös suuri merkitys sille, millaiseksi kuva yrityksestä ja sen tuotemerkeistä muodostuu.

Yrityksen oman viestimisen lisäksi voi esimerkiksi tehdä yhteistyötä somevaikuttajien kanssa. Vaikuttajamarkkinoinnilla tarkoitetaan yritysten ja vaikuttajien välistä kaupallista yhteistyötä, jonka tavoitteena on yrityksen tuotteiden myynnin edistäminen tai brändin tunnettuuden kasvattaminen. Kaupallinen yhteistyö voi syntyä esimerkiksi siten, että yritys ja vaikuttaja tekevät sopimuksen yrityksen tuotteita koskevasta sisällöntuotannosta. Vaikuttajamarkkinoinnin lopputuote voi olla esimerkiksi vaikuttajan julkaisema yritystä tai sen tuotteita käsittelevä video-, audio- tai kuvajulkaisu tai blogikirjoitus. Vaikuttajan yritykseltä saama vastike markkinoinnista voi olla rahaa tai rahanarvoinen etu, kuten vaate, lahjakortti tai matka. Vaikka saatu vastike ei olisikaan rahaa, kyse on silti markkinoinnista.

Sosiaalisessa mediassa tärkeimmät vaikuttajamarkkinoinnin kanavat ovat tällä hetkellä Instagram ja Youtube, seuraavina tulevat Facebook ja vaikuttajien omat blogit. Vaikuttajia luokitellaan usein sen perusteella, montako seuraajaa heillä on. Esimerkiksi mikrovaikuttajalla on alle 10 000 seuraajaa ja nanovaikuttajalla alle 5 000, joista suuri osa myös liittyy jollakin tavalla heidän arkielämäänsä. Nämä mikro- ja nanovaikuttajat ovat kiinnostavampia yrityksille kuin esimerkiksi megavaikuttajat, joilla on yli miljoonaa seuraajaa. Mikrovaikuttajat ovat usein henkilöitä, jotka ovat tulleet kuuluisiksi internetissä jonkin tietyn asian takia ja heitä myös seurataan juuri sen asian takia. Seuraajat muodostavat näin tarkemmin määriteltävissä olevan kohderyhmän. Nanovaikuttajat taas toimivat oman yhteisönsä, ”tavallisten ihmisten”, piirissä. On todettu, että pienempien vaikuttajien seuraajat luottavat näihin enemmän ja että nämä myös osallistavat seuraajiaan paremmin. Tämän lisäksi pienemmät vaikuttajat tulevat yritykselle halvemmiksi kuin suuret.

Erään tutkimuksen mukaan noin 20 prosenttia amerikkalaisista on ostanut jonkin tuotteen siksi, että vaikuttaja on maininnut tai kuvannut sitä. Yhteensä vaikuttajamarkkinoinnin arvoksi arvioidaan tänä vuonna noin 20 miljardia USD. Myyntitapahtumia vaikeampaa on arvioida, millainen merkitys yrityksille on tunnettuuden lisäämisellä; vaikuttaja mainitsee tuotemerkin ja kuluttaja kiinnostuu siitä myöhemmin, koska tunnistaa nimen.

Vaikuttaja voi edistää tiettyä asiaa sosiaalisessa mediassa myös ilman kaupallista kytköstä, mutta taloudellisen hyödyn saaminen on tällöin haastavampaa. Vaikuttajalle itselleen voi myös syntyä eettinen dilemma. Voiko esimerkiksi puhua kestävän kehityksen puolesta ja samalla mainostaa vaatteita? Jotkut ovat ratkaisseet ongelman siirtymällä mainostamaan kierrätystä hyödyntäviä tuotemerkkejä, kun taas toiset ovat luopuneet mainostamisesta kokonaan. Kuitenkin vaikuttaminen sosiaalisessa mediassa vie aikaa; pitää suunnitella, kuvata, kirjoittaa jne., kaikilla ei ole varaa tehdä tätä ilmaiseksi.